

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Cap. VIII. De Irregularitate ex corporis vitio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

supervenit Religioso jam initio, posse item iudicium de eo fieri à Suo Prælati, diximus, *In epist. de Sacrific. Missæ lib. 1. cap. 7. §. 6. in edit. noviss. Venet.*

CAPUT VIII.

De irregularitate ex corporis vitio.

1. Cognata est præcedenti præsens Irregularitas; sæpe enim infirmitas deformitatem seu corporis vitium affert. Differunt nihilominus; Infirmitas enim integritatem membrorum regulariter supponit. Vitium vero dicitur alicujus membri defectum.

2. Sint ergo hæc regulæ duæ. Tunc in homine oritur hæc irregularitas, quando ita pars corporis aliqua ipsi deest, vel reddita est debilis, ut inutilis sit ad ministerium Altaris. Rursus tunc eadem irregularitas oritur, quando ipse ex quocunque simili corporis vitio seu qualitate redditus est notabiliter deformatus. Ratio utriusque regulæ est, quia à Sacrificante, necessario multæ membrorum actiones fieri sine ullo defectu debent, & nihil indecens, vel contemptibile in eo apparere conveniens est. Sed proferamus singula ejusmodi vitia, de quibus multa hæc in decretalibus toto Titulo de corpore vitiatas, nonnulla item in Titulo de clericis agrotante & in Decr. dist. 55.

§. I. De corpore vitiatas, abstrahendo à propria culpa.

COE CVS.

1. Carens oculis, vel visu, irregularis nimis certo est, vide *Cntr. dist. 55.*

2. Si autem alicui unus oculus, vel unius oculi usus desit, sic distinguitur; si desit dexter, & notabilis defectus, seu deformitas non appareat, vel per artem sufficienter tegatur, irregularis non est. Si desit sinister (quem Vulgus oculum Canonis appellat) adest per aliquos Doctores irregularitas. Sed nimis rigide. Quare merito per alios, si ex quocunque capite, legendo, vel recitando Canonem, non debeat Sacerdos, se cum notabili deformitate convertere ad illum legendum (quam certe deformitatem facillimam erit evitare, irregularitatem ex hoc capite ne pertimescat. *Leg. Nav. sum. c. 27. n. 199. Suar. de cens. d. 5. l. 1. c. 1. §. 1. G. Hort. de in. d. 2. dist. 14. n. 5. l. 1. Præp. in 3. p. 7. §. 5. de irreg. d. 14. n. 113. Leg. item Layman. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 7.*

3. Qui peripliculus indiget, Qui de die solum, non vero noctu videt, Qui maculam habet in oculo, Qui lippitudine, Qui palpebrarum dimissione, inversione, habitu laborat, Qui oculos habet distortos, qui strabo est (italice guercio) non sunt, teste Sayr. *de cens. l. 6. c. 8. a. n. 9. Fill. tr. 9. c. 6. n. 168. Menoch. de arbit. c. 226. sine Avil. de cens. p. 7. d. 3. d. 1. ex se irregulares, nisi forte nimis deformes (quod certe in prædictis defectibus difficile est) spectantibus appareant. Si tamen aliqua sit dubitatio, Episcopi, erit, vel Prælati Regularis, rem decernere, ut in simili dictum est superius.*

4. Si perfecta cæcitas superveniat Ordinato, celebrare sane prohibetur, quia ad sacras actiones peragendas, ineptus omnino est. At, si luscus sit, id est parum videns, sed ejus rationis, ut, nec indecore, nec cum periculo errandi, Sacrificium peragere queat, celebrare poterit, ascito præsertim Sacerdote, qui Assultat. Atque huic, si legere non possit, sed memoria Missam aliquam v. g. Defunctorum, vel Sanctissimæ Virginis recitare sciat, illam celebrare posse concedit recte Maranta *p. 4. Resp. 22.* Intelligi, si cætera rite, saltem alio Sacerdote assistente, peragat.

SVRDVS.

5. Vtrique aure omnino surdus irregularis est, quoad Ordines suscipiendos, quia non potest congruenter Ordinis usum exercere, cum non audiat Ministri responsionem. Ita Castrop. *de cens. d. 6. p. 11. n. 3. Suar. Bonac. Pars III.*

Nav. Laym. ap. eundem cum aliis, dicens, id definitum esse à Canone Apostolorum legitimo.

6. Scio Henriq. *l. 14. c. 8. n. 4. l. 10. Præp. g. 3. de irreg. d. 14. n. 113.* sentire, non esse irregularem, quia non est simpliciter necessarium, ut Sacrificans audiat responsiones Ministri, cum satis sit, si certo moraliter putet, cum respondisse. Sed certe id minus recte dictum est (ut notat. *Suar. de cens. d. 5. l. 1. c. 1. §. 1. n. 13.* cui adde Navar. Bonac. Laym. allat. Castrop. *h. c. & Turr. de cens. l. 9. de 72. d. 4.*) de promovendo ad Ordines, cum tamen dictum sit recte, si ejusmodi defectus superveniat jam promotus, ut in simili de lusco dictum est superius; siquidem in jam promotus facilius toleramus ejusmodi defectus, quam in promovendo, præsertim, si secreto, & sine notabili indecentia celebretur sacrificium.

7. Surdaster, vel, qui una tantum aure audit, non est irregularis, quia sic supponitur, non deficere ab apte celebrando.

8. Carentem utraque aure, in id altera dumtaxat, licet is surdus nequaquam sit, irregularem esse affirmant Nav. *in sum. c. 17. n. 222. Sayr. de cens. l. 6. c. 8. n. 17. Fill. tr. 9. c. 6. n. 169.* alique ex illo principio, quia caret membro corporis. Sed melius negant Conine. *l. c. n. 108. l. 10. Præp. l. c. n. 113. Diana p. 4. tr. 2. ref. 73.* & alii, quia principium illud non admittitur in universum, membri enim carentia, quando est sine culpa, tunc solum irregularitatem parit, quando deformitatem, vel debilitatem affert.

MUTVS.

Vel defectum patiens in ore.

9. Mutum irregularem esse, quis in controversiam venit. Si enim (testibus DD. citatis) est elinguis, vel facultate caret loquendi, certe Ministeria Ordinis pronuntiare non poterit.

10. Balbus autem, seu Blesus, id est, qui in loquendo, aliquantum præpeditur, Carens dentibus, vel illorum aliquo Male olens ore, non sunt irregulares, ut volunt iidem nisi notabilis adsit deformitas, vel occasio risus, seu contemptus, & c. & in dubio, acerbetur Episcopus, ut suprâ.

11. Qui labium divisum turpiter gerit ad instar leporis, quia ita demissum, ut dentes enormiter appareant, irregularis est. Ita iidem. Verum nota illud; turpiter, enormiter.

MANCVS.

12. Vtrique, vel altera manu mutilus, digitis omnibus vel pollice, & indice, ita carens, vel ita is tremulis, ut hostiam frangere, vel eandem, Calicemve tenere nequeat, multoque magis si hæc patiatur in brachiis, irregularis est. Ita Vgol. *de irreg. c. 48. Fill. tr. 19. c. 6. n. 132.*

13. Cui tamen adfuit digiti sine unguibus, vel digiti plures, vel inter se uniti, & c. Si id, nec ministerio noceat nec deformitatem pariat. Irregularisne sit. Ita iidem.

14. De carente uno, vel altero ex minoribus digitis, videat Episcopus, an deformitatem afferat, & in alterutram partem decernat.

CLAUDVS.

15. Si quis ita sit claudus, ut ad accendendum, vel standum in altari, baculo non indigeat, deformisque, vel indecorus altari non sit, ab irregularitate illum liberant jura. *C. Si qui in infirm. d. 55. C. Null. Epif. de cens. dist. 1. Castrop. de cens. d. 6. p. 11. n. 3.* alique secus condemnant.

16. At vero crure, aut pede mutilus irregularis absque dubitatione est.

17. Sed quid si pede, aut crure ligneo ita sit instructus, ut deformitas nulla, vel certe modica appareat; præsertim vestium oblongarum usque ad talos auxilio?

Respondeo, Sayr. *l. 6. de cens. c. 8. n. 26.* docet hunc esse absolute irregularem. Verum puto cum Ros. Silv. Marol. ap. eund. Sayr. & Glian. *p. Claud.* & aliis perinde ac in carente *n. 7.* diximus, distinguendum esse. Si modicus sit defectus, regique possit, nulla est irregularitas pertimescenda.

K k

seu ejus partis proveniens ab abscissione. Sed immerito requiritur; utrumque esse occultum, cum satis sit, culpam occultam esse; Si enim Tridentinum absolute, & universaliter concedit Episcopis potestatem dispensandi in omnibus irregularitatibus provenientibus ex delicto occulto præter provenientem ab Homicidio voluntario, quamvis occulto, cur limitanda est potestas, & non satis sit, ipsum duntaxat occultum esse delictum? Certè satis esse mihi videtur, & sic abscisione tenet P. Prates *man. de irreg. d. 2. p. 3. c. 5. n. 9.*

Notatio Quarta, De Eunuchis.

11. Duo mihi de eo certa sunt, Duo sub controversia. Certum est Primo, eum, qui est Eunuchus ob abscissionem, sive testiculorum, sive virilium à Medicis ob morbum factam, vel factam ante usum rationis, vel per alterius injuriam sine consensu ipsius patientis, non esse irregularem, ut clare pronuntiant Sacri Canones, *C. qui pariem, C. Siquis 1. 2. & 3. C. Eunuch, dist. 55.* Vulgi igitur ridiculus error est (ait Navar. in *summa cap. 27. n. 200.*) putare, opus esse, ut membrum abscissum defecatum, vel redactum in pulverem apud se gesseris, qui ordinari, vel celebrare velit.

12. Certum est Secundo, eum qui, vel abscindit se ipsum ex ira, vel ex zelo indifferenter servandæ castitatis, esse irregularem, ut item Sacri textus manifeste edicunt his verbis, *C. Si quis p. C. Hi qui dist. 55. C. si quis 3. eodem Siquis abscidit se ipsum, id est Si quis amputaverit sibi virilia, non fiat clericus, quia sui est homicida.*

Et paulo post: *Qui rem hanc afficiant, autemque semet ipsos abscindere, non debent promoveri.*

Et *Hi qui se, carnali vitio repugnare nescientes abscindunt ad clerum pervenire, non possunt.*

13. Idem autem esse, si non se quis absciderit, sed ob dictas rationes consenserit, seu permiserit abscindi, notant Doctores, ob verba prædicti Textus dicentis repellit ab altari eos, qui hanc rem nempe abscissionem, afficiant Lege Gibal. *de irreg. c. 3. g. 2. n. 12.* de Eunuchismo erudite tractantem.

14. Quid si, nec permisi, nec consensi, sed culpabilem tamen causam dedi abscissioni, ut pro exemplo solet afferri de eo, qui adulterium commisit, vel rixam excitavit injustam, unde à iudice, vel inimico in penam delicti, vel in rixantis odium fuit in virilibus abscissus?

15. Quæro insuper, Quid, si adulter, vel rixans hanc sibi futuram fore abscissionem, præviderit, quamvis non intenderit?

Respondeo, etiam si præviderit, dummodo non intenderit, non erit irregularis, quia nullus Textus irregularem facit eum, qui ejusmodi causas, certe remotas, amputationi dedit. Ita Castropal. *de censur. d. 6. p. 12. num. 3.* citans Tol. Garz. Coninch. Gasp. Hurt. Adde Gibal. *de irregul. cap. 3. quest. 1.* al. ique contra Vgolinum, Suar. Layman. Avila citat. à dict. Castropal. quibus adde Dianam *p. 43. tract. 2. resol. 6.* alioque, Confirmo, quia illa vox Sacri Textus (qui afficiant hanc rem) sibi latinitatem, vel primis labiis degustanti, significat apparere, vel exquirere. At, qui adulterium, rixamque vult, quamvis abscissionem prævideat, illam, nec appetit: nec requirit.

16. Iam vero controversum est Primo. An, qui ob alios fines à prædictis *num. 11.* se amputari permiserit, qualis est ad conservandam sonoram vocem, irregularis fiat.

Respondeo, de hac questione ego sic breviter. *L. 6. in Dec. c. 2. §. n. 5.* Dixi. Quæret curiosus, an permittens testiculos sibi abscindi ad vocem conservandam, sit irregularis?

Respondeo, esse docent multi, ut Sayr. Mol. Suar. citati à Diana *p. 10. tract. 13. resol. 11.* sed non esse, est etiam cum Castropal. *de cens. d. 6. p. 12. num. 14.* probabile. Rationem idem affert, quia inquit, hic non fecit ex indigna-

Part III.

tione, aut iusto, vel injusto timore perdendæ castitatis, prout requiritur ad irregularitatem hanc à Sacris Canonibus. Præterea nullus Textus hanc potestatem indicens loquitur de eo, qui sibi testiculos abscindit, sed de eo, qui sibi virilia abscindi fecerit, quod diversum est.

17. Controversum est Secundo, de eo, qui non abscindit, sed mortificat, seu exsiccat testiculos, vel virilia. Verum ex inferius *cap. 15. §. 16. à num. 34.* dicendis colliges, hunc non fore irregularem, quia sic, nec membrum sibi, nec ejus partem abscindit, cui uni abscissioni est inducta à Sacris Textibus hæc irregularitas.

Notatio Quinta. De attentante sui occisionem, vel mutilationem.

18. Is, qui sibi laqueo, præcipitio, gladio, veneno mortem afferre tentavit, nec tamen attulit, irregularis non est, quia ex jure homicida irregularis est, non verò homicidium tantummodo attentans.

19. Idem dic de attentante se mutilare, non tamen cum effectu mutilationis. Nam, quando Textus *supra n. 12.* allatus dicit esse irregularem, qui afficiant se mutilare, loquitur de affectione, seu consensu cum ipso effectu sequero, ut ex contextu patet.

20. Quod, si attentatio se ipsum occidendi fuit publica, contrahit attentans infamiam; est enim hoc delictum capitale, & infame, unde ex hoc capite infamiae de quo infra, contrahit delinquens irregularitatem. Ec sub hac publicitate intelligendus est Corneio allatus à Diana *p. 4. tr. 2. res. 76.* dum docet, ejusmodi attentantem esse ex infamia irregularem.

§. III. Quis dispensat in prædictis.

1. Solum Papam dispensare posse, in corpore vitia-
tis sæpè per occasionem in Superioribus admo-
nuimus. Nunc vero iterum in suo loco confirmamus,
solum, inquam, quia, quæ à lege superiore sunt definita,
non possunt inferiores immutare.

2. Summum ergo Pontificem dispensare posse v. g. ut omnino Cæcus ordinetur, dubium ne sit. Immo memoria proditum est, dispensasse, ut vult Fill. *tr. 19. c. 6. n. 167.* Henr. *l. 14. c. 8. ltr. M. Majolus de l. reg. l. 1. c. 20. n. 2.* cum Cæco, ut, adhibito adjutore perito, celebraret. Ferrar. etiam, Pontificem dispensasse cum Roberto Scoto cæco, ut promoveretur ad Archiepiscopatum Armacanum. Ne fidem igitur adhibeas Avila, *de cens. p. 7. d. 3. dub. 3.* *Verf. ex hac conclus.* qui putat, Summum Pontificem non posse dispensare ad Sacerdotium cum eo, qui caret manibus, quia, inquit, is naturali, & divino jure est inhabilis ad illud, ne fidem, inquam, adhibeas; Sicut enim cum prorsus cæco, ita cum prorsus mutilo posset dispensare Pontifex ob bonum aliquod publicum illum promovendo ad Sacerdotium, non quidem, ut actu celebraret, quia ad hoc naturaliter est ineptus, sed ut exciperet Confessiones, ut ex officio Conciones haberet ad Populum, ut actus jurisdictionis exerceret, &c.

3. Duo denique hic, vel recole, vel adverte, Primum posse in dubio Episcopum, vel Prælatum Regularem, declarare de qualitate virili, ut in simili supra diximus. Secundum, quando hæc Irregularitas contingit ex delicto, quo quis se mutilavit, posse Episcopum dispensare, si delictum sit occultum eo modo, quo insinuavimus *§. præced. num. 9.*

§. IV. De irregularitate ex defectu Sexus. Remissive.

DE hac irregularitate (quæ etiam est corporis virilis defectus) nemini me dixisse in *Tr. de Ord. c. 6. §. 1.* Ne igitur illa, quæ valde raro usu veniunt, cum molestia repetamus, illic lege.